

Sygn. akt I ACz 42/15

POSTANOWIENIE

Dnia 16 stycznia 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie I Wydział Cywilny w składzie następującym

Przewodniczący:	SSA Andrzej Palacz
Sędziowie:	SA Kazimierz Rusin SA Marek Klimczak (spraw.)

po rozpoznaniu w dniu 16 stycznia 2015 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy protestu wyborczego wniesionego przez **K. B.** dotyczącego stwierdzenia nieważności wyborów do Rady Miasta K.w okręgu nr (...)

przy udziale **Komisarza Wyborczego w K.**

na skutek zażalenia **wnoszącego protest** na postanowienie Sądu Okręgowego w z dnia 4 grudnia 2014r. sygn. akt I Ns 194/14

o s t a n a w i a:

oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Krośnie pozostawił protest wyborczy K. B. bez dalszego biegu.

W uzasadnieniu tego rozstrzygnięcia wskazano, że zgodnie z art. 392 § 1 kodeksu wyborczego, protest wyborczy wnosi się na piśmie do właściwego Sądu Okręgowego w terminie 14 dni od dnia wyborów. Skoro termin ten upływał w niniejszej sprawie w dniu 1 grudnia 2014r. a protest wniesiono bezpośrednio do sądu w dniu 2 grudnia 2014r., podlegał on pozostawieniu bez dalszego biegu na podstawie art. 393 § 2 Kodeksu wyborczego.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożył wnoszący protest, domagając się jego zmiany poprzez merytoryczne rozpatrzenie protestu.

Skarżący podniósł, że skoro wyniki wyborów samorządowych, które odbyły się 16 listopada 2014r., zostały zamieszczone na stronach internetowych Państwowej Komisji Wyborczej dopiero w pierwszych dniach grudnia ub. roku, to wskazany w zaskarżonym postanowieniu termin na złożenie protestu wyborczego powinien biec od dnia ogłoszenia wyników wyborów, a nie od dnia ich przeprowadzenia. Zdaniem skarżącego, ustawodawca nie przewidział, że może dojść do sytuacji, w której organy wyborcze nie wywiążą się należycie ze swoich obowiązków i doprowadzą do sytuacji, w której ustrój demokratyczny w Polsce może być zagrożony.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie wnoszącego protest nie posiada usprawiedliwionych podstaw.

Zgodnie z art. 446 Kodeksu wyborczego, Gminna komisja wyborcza niezwłocznie podaje do publicznej wiadomości wyniki głosowania i wyniki wyborów w okręgach wyborczych poprzez wywieszenie w swojej siedzibie w miejscu łatwo dostępnym dla wyborców jednego z egzemplarzy protokołu z wyborów do rady gminy wraz z zestawieniami, o których mowa w art. 442.

Zgodnie zaś, z treścią art. 168 § 1 Kodeksu wyborczego, Komisarz wyborczy, na podstawie protokołów z wyborów sporządzonych przez właściwe terytorialne komisje wyborcze, podaje do publicznej wiadomości, w formie obwieszczenia, wyniki wyborów do rad oraz wyborów wójtów na obszarze województwa.

Jak podaje skarżący, Protokół Miejskiej Komisji Wyborczej zawierający wyniki wyborów do Rady Miasta K. został ogłoszony w dniu 18 listopada 2014r. (wtorek), zaś obwieszczenie Komisarza Wyborczego w R. ukazało się w dniu 22 listopada 2014r. (sobota). Te daty determinowały uzyskanie miarodajnej wiedzy o wynikach wyborów do Rady Miasta K. w O. Wyborczym nr (...). Nie jest więc tak twierdzi skarżący, a mianowicie, że o wiedzę o ostatecznych wynikach wyborów do Rady Miasta K. można było uzyskać dopiero w pierwszych dniach grudnia 2014r., tj. po opublikowaniu zbiorczych wyników wyborów na stronach internetowych Państwowej Komisji Wyborczej. Podkreślenia wymaga, że nieprawidłowości, o których mowa w proteście, miały dotyczyć pracy dwóch obwodowych komisji wyborczych, a nie jakichś innych, nie skonkretyzowanych zresztą bliżej, uchybień na dalszych szczeblach procesu wyborczego.

Okoliczności o których mowa powyżej nie potwierdzają zatem, aby wnoszący protest został faktycznie pozbawiony możliwości skorzystania ze swoich praw w zakresie skutecznego wniesienia protestu wyborczego.

Niezależnie od powyższego podzielić należy motywy, które legły u podstaw zaskarżonego postanowienia. Sąd Okręgowy zgodnie z aktualnym stanem prawnym stwierdza, bowiem że termin wymagany do wniesienia protestu wynosi 14 dni i liczy się od dnia wyborów (art. 392 § 1 Kodeksu wyborczego) do dnia wniesienia protestu do sądu, a konkretnie do dnia złożenia pisma w sądzie (art. 9 § 1 Kodeksu wyborczego). Jako termin prawa materialnego jest terminem zawitym, który nie podlega przywróceniu (por. postanowienie SA w Białymstoku z dnia 2 lutego 1999 r., I ACz 16/99, OSA 1999, z. 3, poz. 13). Funkcją tego terminu jest - w kontekście wykładni systemowej wewnętrznej - określenie granicy czasowej możliwości ubiegania się przez osoby uprawnione do wzruszenia, w formie protestu, wyników wyborów. Ma to istotne znaczenie dla trwałości organów samorządowych, ponieważ dopiero zakończenie procesu wyborczego daje podstawę do ustabilizowania pracy tych organów. W doktrynie prawa cywilnego panuje powszechny pogląd, że terminy zawite są wprowadzone w interesie ogólnym, między innymi w celu stabilizacji porządku prawnego (zob. uchwałę siedmiu sędziów SN z dnia 19 maja 1969 r., III CZP 5/68, OSNC 1970, nr 7-8, poz. 117).

W ocenie Sądu Apelacyjnego, przytoczone wyżej zapatrywania dotyczące wykładni w/w przepisów Kodeksu wyborczego, zasługują na podzielenie w całej rozciągłości. Nie negując, bowiem konstytucyjnego prawa obywateli do realizacji uprawnień w zakresie sądowej kontroli przebiegu procesu wyborczego, nie jest w interesie tych obywateli dopuszczenie do sytuacji, w którym interpretacja przepisów Kodeksu wyborczego określających procedurę wnoszenia protestów wyborczych opierałaby się kryteriach subiektywnych, prowadzących do nieuprawnionego poszerzenia treści normatywnej tych przepisów. Taki model mógłby doprowadzić do destabilizacji procesu wyborczego i tym samym ładu samorządowego. Przytoczone wyżej względy przemawiają za stosowaniem w tym zakresie ścisłej wykładni przepisów Kodeksu wyborczego, tj. takiej którą posłużył się Sąd Okręgowy.

Kwestia ewentualnego wydłużenia terminu do wnoszenia protestów wyborczych jest rzeczą ustawodawcy a nie sądu orzekającego w konkretnej sprawie. Działanie w tym kierunku zostały już podjęte, gdyż w Sejmie RP znajduje się projekt ustawy nowelizującej art. 392 § 1 Kodeksu wyborczego (nr druku (...)). Proponowane znowelizowane brzmienie tego przepisu jest następujące „art. 392 § 1. Protest wyborczy wnosi się na piśmie do właściwego sądu okręgowego w terminie 30 dni od dnia podania do publicznej wiadomości przez Komisarza wyborczego, w trybie określonym w art. 168 wyników wyborów do rad oraz wyborów wójtów na obszarze województwa.”. O ile do takiej nowelizacji dojdzie, dotyczyć ona już jednak będzie kolejnych wyborów.

Z tych względów zażalenie wnoszącego protest podlegało oddaleniu, jako bezzasadne (art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c. oraz art. 394 § 4 Kodeksu wyborczego).